

від'їзду за кордон на термін до півроку – не сприяє закріпленню кваліфікованих кадрів всередині держави. Водночас приватний сектор пропонує більш високі заробітні плати потенційним новим молодим працівникам, аніж це можливо нині у ДП «НДТІ».

З огляду на тематику конференції, присвяченої зокрема висвітленню питань економічної безпеки держави та підприємств, працівники яких створюють матеріальне підґрунтя для її існування, варто зазначити таке.

По-перше, органи влади мають більш свідомо підходити до питань управління державною власністю. По-друге, варто використовувати більш гнучку фіскальну політику як на рівні місцевого самоврядування, так і на рівні загальнодержавних контролюючих органів. По-третє, захист національного ринку від недоброчесної зовнішньої конкуренції має стати наріжним каменем побудови усєї системи вертикалі влади в Україні.

Мирошніченко В. О.,
професор кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат технічних наук, доцент

ВІДЕОТЕХНОЛОГІЇ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПРОБЛЕМИ ВИКОРИСТАННЯ

У цей час в багатьох країнах, в тому числі і в Україні, відеоспостереження широко використовується як дієвий інструмент для зниження рівня злочинності та тероризму. Доступність, простота використання відеотехнологій і тенденції світової спільноти до вирішення проблем, що виникають, силовими методами через не вирішення юридичних питань та правового нігілізму суспільства призводять до їх широкого використання. Зараз підраховано, що у Великобританії налічується приблизно 5,2 мільйона камер відеоспостереження, по одній камері на кожні 13 осіб – ця кількість охоплює всі: від громадського спостереження до камер, використовуваних приватним бізнесом, і навіть камер для дверних дзвінків [1].

За останнє десятиліття можливості систем відеоспостереження кардинально змінилися внаслідок фундаментального розвитку технологій збору, аналізу, передачі і зберігання цифрових даних. Використання штучного інтелекту стає все більш поширеним явищем, наслідком чого відеокамери можуть більш точно збирати дані і робити прогнози на основі розробленого виробниками інтегрованого аналітичного програмного забезпечення. Прикладом може бути продукція фірми Hikvision з

вбудованими смарт функціями [2]. З бурхливим розвитком технологій розпізнавання осіб з використанням відеокамер, використанням дронів, натільних камер, відеоаналітики і багато чого іншого сучасні системи тепер мають феноменальні можливості.

Люди звикли бачити камери відеоспостереження практично на кожній вулиці. Такі системи, як і раніше, користуються широкою суспільною підтримкою. Потенційна цінність технологій громадського спостереження була неодноразово продемонстрована і підтверджена ще в далекому квітні 2013 року, коли поліція ідентифікувала двох підозрюваних у вибуху бомб на Бостонському марафоні після перегляду відеозображень, знятих міськими камерами [3].

Є безліч аргументів на користь камер відеоспостереження:

- камери спостереження в громадських місцях забезпечують громадську безпеку. Рідко хто спробує завдати шкоди, якщо знає, що його дії записуються на камеру;

- за допомогою камер спостереження поліція може не тільки запобігти правопорушенням, а й швидко розкрити злочини з використанням речових доказів;

- камери спостереження захищають від крадіжок майна та вандалізму. Досить складно уникнути відповідальності, якщо злочинні дії зафіксовані камерою. Камери відеоспостереження фіксують правопорушника до і в процесі вчинення злочину;

- у разі відсутності свідків під час вчинення злочинів камери відеоспостереження дозволяють ефективно розкривати багато злочинів, тому що запис із камер відеоспостереження завжди є важливим елементом доказів під час поліцейського розслідування;

- злочинці з меншою ймовірністю здійнять злочинні дії в районі, де ведеться відеоспостереження, якщо знають, що їх весь час будуть знімати на відео. Недобросовісні дії, такі як крадіжка в магазинах, навряд чи варті того, щоб потрапити до в'язниці;

- люди відчують себе в більшій безпеці, знаючи, що потенційного грабіжника або зловмисника відлякує присутність камери;

- розвиток систем розпізнавання осіб і аналітичного програмного забезпечення дозволяє набагато краще прогнозувати злочинну поведінку і робити більш точні висновки.

Якщо з технічного погляду впровадження таких технологій вирішується досить успішно, то з морального і законодавчого боку виникає багато питань, особливо в країнах з розвиненими демократичними традиціями. Світова демократична спільнота все частіше ставить подібні питання: хто проводить межу між суспільним інтересом і зловмисним використанням таких технологій? Яку мету має розміщена камера? А як щодо приватної камери, розміщеної зі злим умислом? Хто регулює правовий статус відеокамер приватної власності? Так, камери

спостереження важливі для запобігання злочинів, однак важливо знати, хто перебуває на іншому кінці камери. Хто насправді спостерігає за тобою, хто в кінцевому підсумку бачить те, куди спрямований об'єктив камери? Як вирішити ситуацію, коли приватна камера відеоспостереження спрямована неправильно або зловмисно, наприклад, у вікна приватного будинку? Кому взагалі належить камера? Як довго зображення має зберігатися після того, як особу було знято й ідентифіковано як таку, що «не становить загрози»? І хто несе відповідальність за видалення такого контенту з системи? Де зберігаються зібрані дані, як довго і хто має до них доступ?

Особливу занепокоєність викликають ІР-камери, підключені до Інтернету. Такі системи легше «зламати», ніж замкнуті відеосистеми, і занепокоєність щодо кібербезпеки використання таких камер продовжує зростати. На думку деяких, поліція повинна виходити на вулиці, намагаючись запобігти злочинним проявам. Камери відеоспостереження – просто менш ефективна альтернатива тому, щоб поліція ходила вулицями. Крім того, камери відеоспостереження можуть дати помилкове відчуття безпеки і є менш ефективною заміною поліцейської діяльності у публічних місцях. На цей час на більшість поставлених запитань ніхто не може дати чіткої відповіді.

На закінчення необхідно відзначити, що в таких дебатах прихильникам по обидва боки необхідно розумно враховувати наведені вище аргументи, які є далеко не повним переліком, і рішення поставлених питань вимагає якнайшвидшого законодавчого вирішення.

Бібліографічні посилання

1. URL: <https://www.cctv.co.uk/number-of-cctv-cameras-in-the-uk-reaches-5-2-million> (дата звернення: 23.10.2021).
2. Кочеткова І. Б., Махницький О. В., Мирошніченко В. О. Використання відеоаналітики у роботі Національної поліції : метод. рекомендації. Дніпро : Дніпропетр. держав. ун-т внутр. справ, 2020. 34 с.
3. URL: <https://www.ifsecglobal.com/video-surveillance/london-2012-boston-marathon-securing-large-scale-events> (дата звернення: 23.10.2021).